

Otázky a odpovědi k tématu studií „návsí“ Legrace za podstatně více než 100 000

Na možnost, jak pravděpodobně lepšího výstupu dosáhnout bez zbytečně vysokých vynaložených finančních nákladů vypsáním architektonické soutěže, jsem zastupitele upozornil. „*O tom víme, MY jsme se ale rozhodli takto*“, ústy starosty furiantsky reagovalo zastupitelstvo. Tak jsou nám nyní předkládány k diskusi dvě dobře zaplacené „studie“. Aby si prý zastupitelé mohli vybrat. Vybrat a odpovědně rozhodnout!

Studie přinášejí návrhy řešení těchto oblastí:

1. Novou budovu pro Obecní úřad
2. Novou budovu pro Hasičskou zbrojnici
3. Novou budovu a prostory pro Velkojesenickou s.r.o.
4. Nový sběrný dvůr
5. Novou náves – centrum obce

První kladenou otázkou by tedy mělo být: Jsou tyto oblasti, kterými by se zastupitelé měli vůbec zabývat a navíc je řešit právě touto cestou?

1. Nový Obecní úřad?

Pamatujete si proč je nyní Obecní úřad tam co je? Obec potřebovala prostory pro knihovnu a zároveň potřebovala vyřešit situaci, kdy v Mateřské škole bylo pro malý počet dětí celé horní patro nevyužíváno ale muselo být stále vytápěno a to elektřinou. Mateřská škola patřila svojí spotřebou mezi velkoodběratele s progresivní cenou a náklady na elektřinu byly pro obec přílišnou zátěží. Rozdělením spotřeby na dva odběratele ale cena elektřiny klesla do kategorie maloodběratelů. Vedle nové knihovny získala obec bez vynaložení velkých nákladů i vhodný prostor pro jednání zastupitelů, veřejná zasedání i prostorově méně náročné akce, vítání občánků, volby, schůze, školení apod. Z tohoto pohledu byl přesun Obecního úřadu do školky velmi moudrým rozhodnutím. Existoval i nápad na další rozšíření o dalších prostory v podkrovní vestavbě pod novou mansardovou střešou přeměňující nepřilíš hezkou socialistickou podobu budovy na stavbu vhodnější pro českou vesnici, reprezentující naše společenství v jednadvacátém století. I bez tohoto vylepšení je současný Obecní úřad plně vyhovující i pro nevím jak účelně narůstající počet úředníků zde pracujících.

Snad jedinou nevýhodou je obtížnější dostupnost prvního patra (2NP) pro méně pohyblivé spoluobčany. To je problém. Ten ale jde rozhodně řešit podstatně levněji, než právě výstavbou nové budovy. Vybudováním bezbariérového výtahu – stále nesrovnatelně levnějšího než nová budova, nebo by možná stačil zvonek s interkomem u paty schodiště a ochota úřadujícího zastupitele či zaměstnance sestoupit.

Potřebuje tedy současné zastupitelstvo rozhodovat o záměru stavět nový Obecní úřad?

Ne! Obec totiž nový Obecní úřad vůbec nepotřebuje a pokud vím na rozhazování nemá. Pokud by opravdu bylo nezbytné Úřad přestěhovat do přízemí, obec stále ještě vlastní objekty, kde by potřebnou úřadovnu mohlo zřídit. Nevyužívanou levou část prodejny nebo prostory bývalé ordinace a pojišťovny.

2. Nová Hasičská zbrojnice

Obec má zákonem danou povinnost zřizovat Sbor dobrovolných hasičů. Právě a především tato aktivita si jednoznačně zaslouží maximální podporu. Je ale zjevné, že v naší obci se pozornost a podpora zastupitelů věnuje spíše fotbalistům. Hasičům až když už není zbylí. Fotbalistům i když nechtějí přiložit ruku k dílu. V Zastupitelstvu mají ovšem většinu.

Kromě, z mého pohledu nedostatečné podpory obce (nejen Obce), je zřejmě hlavním problémem hasičů v současnosti nevhodné garážování cisternové automobilové stříkačky (CAS). Jinak hasiči disponují obecní budovou, ve které garážují menší zásahové vozidlo a mají zde i jakési společenské zázemí. Ne ale velmi potřebné zázemí technické a sanitární. I když tedy určitou zbrojnici mají, rozhodně ne odpovídající jejím potřebám a zásluhám. Výrazné zlepšení této dost smutné situace si bezesporu vyžaduje prioritní zájem zřizovatele – Obce! Snad se jí ho, prostřednictvím fotbalistů, nakonec i dočká.

Je ale nejvhodnější postavit zcela novou zbrojnici na uvolněném prostoru po demolici areálu restaurace. Proč zastupitelé neporovnávají tuto variantu s řešením určitě vhodnějším, schůdnějším, rychlejším a v neposlední řadě jistě i levnějším.

Stávající objekt Hasičské zbrojnice lze jistě rozšířit o vhodnou vytápěnou garáž. To jistě nejen na, nevím proč, odmítaných pilonech. Obecní pozemek v sousedství budovy je dostatečně velký a umožňuje i velmi velkorysé varianty přístaveb. A jestliže je uvažováno o výstavbě zcela nové komplexní budovy na jiném místě, nebylo by vhodné porovnat to s řešením zcela nového objektu na místě současného. Z hlediska dobrého výjezdu hasičských vozidel přímo na hlavní komunikaci bez nezbytnosti k tomuto účelu upravovat cestu Sálovskou mnohem vhodnější. I těsné sousedství se zdrojem vody je asi velkou výhodou. A výhod takovéto varianty je víc.

Potřebuje tedy současné zastupitelstvo rozhodovat o záměru stavět novou Hasičskou zbrojnici.

Ano, potřebuje odpovědně rozhodnout o stavbě nové zateplené garáže pro CAS. To už dávno mělo! Potřebuje odpovědně rozhodnout, zda to řešit přístavbou, přestavbou nebo zcela novou stavbou. Novou věž na sušení hadic a s rozhlednou určitě naši hasiči nepotřebují.

3. Nová budova a prostory pro Velkojesenickou s.r.o.

„Velkojesenická“ byla podle mne zřízena (možná to nikdo nepřizná) pro usnadnění výstavby „dostavby ZŠ – tělocvičny“. Vůbec nejsem přesvědčen o nezbytnosti této společnosti i po jejím dostavění. Z oblasti o které si troufám něco vědět, totiž ze správy VaK a KČOV, vím jistě, že Velkojesenická obec stojí podstatně více, než stála práce jednoho obecního zaměstnance, moje. Na základě této znalosti předpokládám možnost, že i další komunální služby, které Velkojesenická pro obec vykonává by bylo možné realizovat levněji. Ovšem Obec může svoji s.r.o. zadávat práci bez výběrového řízení. To bylo chytré při stavbě tělocvičny. Je to ale stejně chytré i teď?

Velkojesenická si vybudovala v prostoru za MŠ docela šikovní areál. Byl dostačující v době, kdy disponovala i nákladním automobilem. Měla tedy více techniky a více zaměstnanců než nyní. Jaké velkopanské choutky, či jaká rozmařilost vyplývající z domněle přetékající obecní kasy vede zastupitele k úvahám o nových budovách a prostorech pro tuto spornou společnost.

Velkojesenická, byť ve stoprocentním vlastnictví Obce Velká Jesenice, je podnikatelským subjektem. Jako takový by si měl na sebe a svůj případný rozvoj vydělat a nevysávat obecní prostředky. Jestli tedy chce nebo potřebuje nové budovy a prostory, ať si je vybuduje za své. Obec by ji k tomu mohla maximálně pronajmout vhodný pozemek.

Potřebuje tedy současné zastupitelstvo rozhodovat o záměru stavět nový areál Velkojesenické s.r.o.?

Velkojesenická s.r.o. je ve stoprocentním vlastnictví Obce Velká Jesenice. Členové zastupitelstva tvoří správní radu. Členové správní rady určitě o záměrech rozvoje společnosti rozhodovat mají a musí. Občanům obce odpovědní zastupitelé by ale záměr stavět nový areál neměli ani zvažovat. Spíše by měli zvážit účelnost další existence této společnosti.

4. Nový Sběrný dvůr

Potřebuje obec Velká Jesenice Sběrný dvůr v takovém rozsahu, v jakém jsou zřizovány ve městech. Určitě?. Neznám příslušný zákon toto upravující. Domnívám se, že ne. Stávající systém separace a svozu jistě lze zlepšit. V zásadě ale vyhovuje zákonným povinnostem občanů i Obce. Potřebuje-li obec specializovaný větší prostor pro dočasné ukládání odpadů jiných než těch patřících do na území obce hojně rozmístěných kontejnerů, takový prostor se sám nabízí a do určité míry je již jako takový neoficiální sběrný dvůr užíván. Jedná se o prostor za prodejnu. Ten bezesporu lze v případě skutečné potřeby vhodně upravit, doplnit, ohradit či zakrýt třeba vhodnou výsadbou. Je zde dostatek prostoru pro manipulaci s případnými kontejnery a pojiždění vozidel. Poněkud neutěšený vzhled celého prostoru za prodejnu, který se nijak podstatně nezlepšil ani po nedávno proběhlém stavebním zásahu, po lepší organizaci prostoru přímo volá. Navíc by možná nájemci prodejny mohli zvládat i případné zpřístupňování dvora, pokud by musel být ohrazen a běžně uzamčen a vyžadoval by jinak vlastní obsluhu. Rozpor občanské kritiky, zda takové zařízení patří přímo do centra obce, nebo zda naopak není příliš vzdálené, mne připadá směšný. Někomu se zdá cíp za antukovým areálem daleko, ke kapliče ale zřejmě daleko neměl asi nikdo. A těm sousedům, kteří popel a jiný bordel stále raději než do popelnice nebo sběrného dvora odvezou do lesa to je stejně jedno.

Potřebuje tedy současné zastupitelstvo rozhodovat o záměru stavět nový Sběrný dvůr?

Možná ano, možná ne. Rozhodující je, co přesně ukládá Obci za povinnost zákon. Pak je skutečně na odpovědnosti a rozhodnutí zastupitelů, kde takové místo má být. To ale vůbec nemusí znamenat významné investice. A vůbec to nesouvisí s fantazií uměle vytvořené návsi.

5. Nová návěs

Návěs není náměstí. Návěs obyčejně nekreslí urbanisté a nevzniká z úředního rozhodnutí. Návěs vytváří historie a současnost ji může jen dotvořit nebo i zničit. Kulturním středem obce nebude bronzová socha starosty nebo fontána s vodotryskem. Rozhledna s orlojem nebo zničená práce předchozích aktivistů. Kdo dnes ví, že v naší obci již jedna vyprojektovaná ale nerealizovaná fontána je.

Mám v zásadě rád urbanistické studie. Považuji je za důležité i v případech, kdy jsou jen zajímavým výletem z reality do fantazie. Problémem obou předložených studií je skutečnost na kterou jsem vlastně poukázal výše, že totiž již zadání bylo zcela špatné. Nevycházelo ze skutečných potřeb obce. Mělo jen zakrýt díru, která v srdci obce vznikla po totální amputaci stavby, která v úseku historie asi část kulturního centra obce představovala. Hospoda se sálem pro ochotníky, později kino, především však místo, kde se dříve sousedé skutečně potkávali, spolu debatovali a bavili se, kde žili. Jenže sebehezčí kompozice staveb, které ale vlastně nikdo nepotřebuje nebo, v lepším případě je nepotřebuje nezbytně právě tady, takovýto účel nahradit nemohla.

Proto bych za nejsprávnější považoval studie návěsi v tichosti schovat někde hodně hluboko a zastupitele vyzývám aby prostředky naprosto zbytečně za ně vyhozené obci vrátili úměrně podle svých sami sobě odhlasovaných odměn a starostenského platu.

Přesto se k souvislostem okolo každé ze studií vyjádřím.

Návrh ateliéru Projektíl:

Jednou z dominant této vize jsou ploché střechy všech nových objektů. To je hrůznost, která na vesnici nepatří. Odvolání se na přizpůsobení se stávajícím objektům prodejny event. pošty je zcestné. První územní plány naší obce tuto ošklivost odmítaly. Důsledně předpisovaly střechy tradičních tvarů a barev. Sedlové mutace a červené. Soudní vizionáři by proto měli spíše plánovat nápravu stávajících nešvarů socialistické hurá výstavby, než jejich opakování. Nesoudní, úplatní, poddajní lobování nebo jací (hloupí?), pak zařídí změnu územního plánu třeba i pro jeden jediný rodinný domek. Od pamětníků a aktivních budovatelů prodejny vím, že poctivostí základů stavby bylo počítáno s možností nástavby dalšího patra nad prodejnu. Jsem velmi nakloněn této možnosti v případě zastřešení klasicou sedlovou nebo valbovou střechou. Ať už by takto získané nové prostory byly využity pro nové služby, byty nebo třeba bowlingovou dráhu.

Z placky obecních úřadoven trčící věž je komickou alegorií na církevní stavby. Sušící věž na hadice v objektu zbrojnice nebo v jeho blízkosti je praktická u profesionálních sborů s četnými zásahy u požárů. Naším dobrovolníkům zcela jistě stačí ta co již mají a především i tam, odkud příliš netrčí.

Přenesení centrální (asi pěší) komunikace do prostoru mezi zadní trakt prodejny a antuková hřiště je nepochopitelný úlet.

Radikální zásah do antukových ploch včetně odstranění jediné architektonicky zdařilé a zatím nezkažené stavby s altánem (chytrák, který ji nazývá Pentagon by si měl objednat doučování z geometrie, případně z latiny!) je nehoráznou drzostí a neúctou k úsilí těch, kteří vybudování tohoto areálu věnovali až příliš svého času. Je zvláště smutné, že současný starosta a hlavní zadavatel studie byl jedním z mála jich. S přihlédnutím ke skutečnosti, že antukový areál je dnes z části zcela znehodnocen pro původní účel a je nyní užíván především těmi, kteří se, postávajíc s rozpitým pivem nahoře u fotbalového hřiště, posmívali tehdejšími budovatelům, je to ale příznačné.

Plechová garáž tam nepatří a nikdy tam neměla být postavena. Doufám, že se ještě dočkám jejího zmizení. Proč ale mají zmizet šatny fotbalistů? Protože je vlastně nepotřebují neboť jim vstřícní zastupitelé nechají za peníze obce vybudovat nové v tělocvičně (možná už vybudovali).

Znovu si zahrají na pamětníka.

První požadavek na tělocvičnu obsahoval suterén s velkou garáží. Tehdy pro autobus. Dnes tam mohla stát stříkačka. V suterénu také bylo počítáno se šatnami a se zázemím pro obecní technické služby (Velkojesenická ještě nebyla). Od tohoto záměru se ustoupilo pro finanční nákladnost. Směšnou s porovnáním s předpokládanými náklady na realizování plánů současných zastupitelů. Tělocvična, aby vůbec její budování bylo morálně lépe obhajitelné, se měla sama uživit a to za předpokladu dobudování ubytovacích kapacit. Předvídaný nedostatek šaten pak měl být dodatečně kompenzován nástavbou nedaleko stojících šaten fotbalistů včetně tubusu (visuté opláštěné lávky) spojující objekt šaten s tělocvičnou. Nebylo realizováno. Místo toho zastupitelstvo (většina fotbalistů) rozhodla o změně plánů ubytovacích prostor na šatny. Pro koho asi. A provoz tělocvičny finančně soběstačný není.

To na připomenutí, jak ve Velké Jesenici také končí původně skvělé vize.

Návrh ateliéru Tsunami:

Všechno, co se mi zde líbí je od začátku degradováno nesmyslností prvotního zadání. Obec nejen že na to nemá, ale většinu z toho vlastně nepotřebuje.

Na rozdíl od předchozího aspoň respektuje vesnický charakter. Bohužel vyjma nešťastné zbytečné věže s hodinami. Asi její násilné začlenění mělo zachránit dřevěné přírodní opláštění. To je v použité podobě příliš módním prvkem a působí nesourodě. Atraktivní vodní plocha by byla příjemným osvěžením městského parku. Patří však na vesnickou návěs spíše než šňůra hus capkajících k rybníčku? Co se mi líbí velice je to, co autoři nazývají organizací dopravy a zelenou infrastrukturou. Ona pěší linka od Úřadu k zastávce před poštou. Dobrý záměr ovlivnit nevhodné parkování na točně autobusů. Vůbec úpravy před krámem i uspořádání zeleně. Návrat solitérů na dnes holý trávník před poštou. Já bych tam rád viděl i další autobusovou zastávku (přístřešek jaký je naproti přes cestu) nebo alespoň lavičku.

Dost z této studie bych viděl rád realizováno. Vím však, že s těmi co o tom budou rozhodovat ne-souzním. V tomto případě je mi to snad i líto.

Nechápu tlak na výrazné zvýšení kapacity parkovacích míst. Proč by Obec měla vůbec investovat své omezené prostředky do vytváření parkovacích míst pro návštěvníky třeba fotbalu. Občané Velké Jesenice kromě imobilních si snad na hřiště dojdou pěšky a mohu si aspoň dát pivo. Jestli fotbalisté potřebují více míst na parkování, než kolik jich i pro ně obec (přesněji malá skupina jiných, nefotbalových dobrovolníků) už vystavěla, tak ať také přiloží ruku k dílu a sami si je vybudují. Obec by měla věnovat své úsilí a prostředky do míst obecně důležitějších.

Příklad z místa vzdáleného jen „co by kamenem dohodil“:

Vůbec nebylo snadné vybojovat rybníky v centru obce zpátky do správy obce. Když se to tehdejšímu starostovi nakonec podařilo, zastupitelé zvažovali, jak nejlépe s nově nabytými rybníky a jejich okolím hospodařit, měli již k dispozici urbanistickou studii z ateliéru zpracovávajícího první Územní plán naší obce, zabývající se právě okolím rybníka a obecním mobiliářem. Proto stanovili zastupitelé jednou z podmínek pronájmu rybníků také součinnost pronajímatele právě na navrhovaných úpravách. Mohla zde vzniknout klidová odpočinková zóna pro maminky s dětmi a kočárky. Protože nikdo ze zájemců o pronájem rybníků za účelem chovu ryb dostatečnou spolupráci s obcí nenabídl, rozhodli tenkrát zastupitelé rybník raději nepronajímat a ponechat hospodaření na něm Obci. A na zkulturnění okolí se nějak pozapomnělo. Přišlo nové vedení obce a rybníky jsou najednou pronajaty. Na moji otázku vznesenou tehdy na Veřejném zasedání zastupitelstva, zda se tak stalo za podmínek stanovených stavební komisí při prvním výběru, odpověděl starosta Míl stroze a nevrle „ano“. Že to byla lež je nabitelné. Dnes můžeme být šťastni, když pronajímatelé zajistí občasně posekání trávy. Pokud to ovšem za ně z větší části nedělá Velkojesenická za obecní peníze.

Veškeré zvelebení spočívá v trvale nevhodně zaparkované maringotce obložené po větší část roku harampádím. Instalovaná ohyzná čůrací plátěná zástěna byla zmodernizována veřejnou kadibudkou. Prostě skvělé. Kdo by si sem nevyrazil s kočárkem na procházku. Po budování nové kanalizace zde vznikly esteticky obludné betonové artefakty. Po budování nové silnice lemuje rybník zprasený chodník jehož podivně vykousaná linie zaujme každého všímavého (pomalejšího) návštěvníka obce.

Ponaučení na závěr. Je dost pravděpodobné, že dobré záměry se ve špatných rukou zvrhnou. Že by se od počátku špatné záměry ve stejných rukou nějakým zázrakem mohly obrátit v dobro, na to bych nesázel.

Petr Kratěna, 24. únor 2017.

PS Po dokončení demoličních prací, urovnání terénu a zasetí trávníku se mi nový otevřený prostor velmi zalíbil. Po seznámení se záměry zastupitelů prostřednictvím zpracovaných studií se mně představa prostého parku líbí ještě mnohem více.

Sepsáno pro zastupitele obce Velká Jesenice a spoluobčany ochotných vyslechnout i jiný názor. Tento text není tajný a mým přáním je aby se Obec, kromě jeho projednání na Veřejném zasedání postarala o jeho veřejnou známost. Například umístěním na své webové stránky. V případě mé zprávy o ČOV to neučinila. Prý pro přílišný rozsah mého textu. Lež! Vůbec není neobvyklé zde zveřejňovat soubory násobně větší. Čeho se bojíte, když stejně všechno přelžete. A písemnou reakci starostou veřejně přislíbenou jsem dodnes nedostal!